

Briselē, 2017. gada 24. novembrī
(OR. en)

14867/17

Starpiestāžu lieta:
2008/0140 (CNS)

SOC 760
ANTIDISCRIM 59
JAI 1097
MI 872
FREMP 134

ZIŅOJUMS

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I) / Padome
Iepr. dok. Nr.:	14071/17
K-jas dok. Nr.:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Temats:	Priekšlikums – Padomes Direktīva par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas – progresa ziņojums

I. IEVADS

Komisija 2008. gada 2. jūlijā pieņēma priekšlikumu Padomes direktīvai, lai paplašinātu aizsardzību pret diskrimināciju reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, attiecinot to arī uz jomām, kas nav saistītas ar nodarbinātību.

Papildinot spēkā esošos EK tiesību aktus ¹ šajā jomā, ar ierosināto horizontālo vienlīdzīgas attieksmes direktīvu aizliegtu diskrimināciju minēto iemeslu dēļ šādās jomās: sociālā aizsardzība, tostarp sociālais nodrošinājums un veselības aprūpe, izglītība un piekļuve precēm un pakalpojumiem, tostarp mājokļiem.

¹ Konkrēti, Padomes Direktīva 2000/43/EK, 2000/78/EK un 2004/113/EK.

Vairākums delegāciju principā pauda gandarījumu par priekšlikumu; daudzas delegācijas uzsvēra, ka priekšlikuma mērķis ir papildināt spēkā esošo tiesisko regulējumu, ar horizontālu pieeju pievēršoties visiem četriem diskriminācijas veidiem.

Lielākā daļa delegāciju apstiprināja, ka ir svarīgi veicināt vienlīdzīgu attieksmi kā ES kopēju sociālo vērtību. Konkrēti, vairākas delegācijas ir uzsvērušas priekšlikuma nozīmīgumu saistībā ar ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*) īstenošanu. Tomēr dažas delegācijas labprātāk vēlētos vērīgākus noteikumus attiecībā uz invaliditāti.

Uzsverot, cik svarīgi ir cīnīties pret diskrimināciju, dažas delegācijas iepriekš tomēr ir apšaubījušas vajadzību pēc Komisijas priekšlikuma, par kuru tās pauda uzskatu, ka ar to dažos jautājumos tiek ierobežota valstu kompetence un ka tas ir pretrunā subsidiaritātes un proporcionālītātes principam. Dažas delegācijas joprojām apšauba sociālās aizsardzības un izglītības iekļaušanu darbības jomā. Divas delegācijas saglabā vispārējas atrunas.

Dažas delegācijas arī ir lūgušas paskaidrojumus un paudušas bažas, jo īpaši par juridiskās noteiktības trūkumu, kompetenču sadalījumu un priekšlikuma praktisko, finansiālo un tiesisko ietekmi.

Šobrīd visas delegācijas uztur spēkā vispārējas izpētes atrunas par priekšlikumu. CZ, DK, MT un UK saglabā parlamentāras izpētes atrunas. Komisija ir apstiprinājusi savu sākotnējo priekšlikumu šajā stadijā un uztur spēkā izpētes atrunu par jebkādiem tā grozījumiem.

Eiropas Parlaments 2009. gada 2. aprīlī saskaņā ar konsultāciju procedūru pieņēma atzinumu ². Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā 2009. gada 1. decembrī uz priekšlikumu tagad attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 19. pants; tādējādi ir nepieciešama Padomes vienprātība pēc tam, kad ir saņemta Eiropas Parlamenta *piekrišana*.

² Skatīt dok. A6-0149/2009. EP referente pašlaik ir *Jean Lambert* kundze (UK/LIBE/Verts/ALE).

II. PADOMES DARBS IGAUNIJAS PREZIDENTŪRAS LAIKĀ

Igaunijas prezidentūras laikā Sociālu jautājumu darba grupa turpināja izskatīt priekšlikumu ³, pamatojoties uz diviem prezidentvalsts redakcionālo ierosinājumu kopumiem. ⁴

Sarunas darba grupā jo īpaši tika orientētas uz šādiem galvenajiem tematiem.

a) **Multiplā (iepriekš tulkojumā – daudzkārtējā) diskriminācija (2. panta 2. punkts un 2. panta 3.-a punkts un 12. un 12.ab apsvērumš)**

Savos redakcionālajos ierosinājumos prezidentvalsts centās padarīt skaidrāku multiplās diskriminācijas jēdzienu, kurš tika iepriekš ieviests tekstā, lai personām, kas cietušas no diskriminācijas, sniegtu labāku aizsardzību.

Prezidentvalsts uzsver, ka multiplā diskriminācija praksē ir plaši sastopama parādība, taču to ir grūti pierādīt, un ka turklāt uz konkrētajiem diskriminācijas iemesliem, ar kuriem multiplās diskriminācijas gadījumi saistās, nereti attiecas atšķirīgi instrumenti. Tādējādi pašreiz apspriešanā esošais direktīvas projekts aptver reliģiju vai pārliecību, invaliditāti, vecumu vai dzimumorientāciju, savukārt diskrimināciju dzimuma dēļ aplūko Direktīvā 2004/113/EK ⁵ un diskrimināciju rases vai etniskās piederības dēļ – Direktīvā 2000/43/EK ⁶.

Prezidentvalsts ierosina 2. panta 3.a punktā ieviest savstarpējas atsauces uz iepriekš minētajām direktīvām un jēdzienu apsvērumos paskaidrot šādi:

³ Sanāksmes notika 20. septembrī un 14. novembrī.

⁴ Skatīt dok. 11857/17 un 12480/17.

⁵ Padomes Direktīva 2004/113/EK (2004. gada 13. decembris), ar kuru īsteno principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz pieeju precēm un pakalpojumiem, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu. OV L 373, 21.12.2004., 37. lpp.

⁶ Padomes Direktīva 2000/43/EK (2000. gada 29. jūnijs), ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības. OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.

"Multiplo diskrimināciju saprot kā jebkāda veida diskrimināciju, kura veidojas uz divu vai vairāku šādu iemeslu kombinācijas pamata: reliģija vai pārliecība, invaliditāte, vecums vai dzimumorientācija vai – dažos gadījumos – dzimums vai rase vai etniskā izcelsme. Šāda multiplā diskriminācija var veidoties arī divu vai vairāku iemeslu kombinācijā, kuri, ja tos aplūkotu atsevišķi, nebūtu iemesls diskriminācijai pret attiecīgo personu" (12.ab apsvērums).

Daudzas delegācijas atkārtoti apstiprināja atbalstu multiplās diskriminācijas jēdziena iekļaušanai direktīvas projektā un atzinīgi vērtēja jauno ieviesto formulējumu.

Komisija, arī aktīvi atbalstīdama multiplās diskriminācijas jēdziena iekļaušanu direktīvā, uzsvēra, ka ir jānodrošina, lai pilnībā tiktu iekļauta multiplā diskriminācija dzimuma un rases dēļ, kas ir vienīgais multiplās diskriminācijas veids, kurš definīcijā neietilpst. Turklāt, sekojot dažu delegāciju agrāk paustiem ierosinājumiem, Komisija atbalstīja atsauces uz Direktīvu 79/7/EEK ⁷ pievienošanu tekstam.

Tomēr divām delegācijām multiplās diskriminācijas iekļaušana nebija pieņemama, cita starpā minot bažas par tās praktisku īstenošanu. Dažas citas delegācijas saglabāja izpētes atrunu par šo jautājumu.

b) Dati par vienlīdzību (15. panta 4. punkts un 28. apsvērums)

Savos redakcionālajos ierosinājumos prezidentvalsts ir pārformulējusi prasības attiecībā uz statistikas datu vākšanu, cenšoties dot dalībvalstīm lielāku elastīgumu, tās aicinot veicināt datu vākšanu par vienlīdzīgu attieksmi un diskrimināciju saskaņā ar valsts tiesības aktiem un praksi un saskaņā ar piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem, jo īpaši tiesību aktiem par personas datu aizsardzību.

Daudzas delegācijas atzinīgi novērtēja jauno formulējumu.

⁷ Padomes Direktīva (1978. gada 19. decembris) par pakāpenisku vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā nodrošinājuma jautājumos. OV L 6, 10.1.1979., 24. lpp.

c) **Citi jautājumi** (2.a, 4., 5.a, 6., 7., 12., 12.ab, 21.un 28. apsvērumš)

Prezidentvalsts izdarīja virkni pielāgojumu apsvērumos, tostarp pievienojot īpašu apsvērumu par Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*) (2.a apsvērumš) un atsauces uz Padomes politiskajiem paziņojumiem diskriminācijas sakarā (5.a apsvērumš), kā arī uz Komisijas ieteikumu Eiropas sociālo tiesību pīlāram (7. apsvērumš).

III. NEATRISINĀTIE JAUTĀJUMI

Ir nepieciešamas turpmākas diskusijas par iepriekš minētajiem jautājumiem, kā arī vairākiem citiem vēl neatrisinātiem jautājumiem, tostarp šādiem:

- direktīvas darbības joma, jo dažas delegācijas iebilst pret sociālās aizsardzības un izglītības iekļaušanu tajā;
- atlikušie kompetenču sadalījuma un subsidiaritātes aspekti; un
- juridiskā noteiktība attiecībā uz pienākumiem, kurus noteiks ar direktīvu.

Sīkāka informācija par delegāciju nostājām ir iekļauta dokumentos 12362/17 un 14071/17.

IV. NOBEIGUMS

Lai gan Igaunijas prezidentūras laikā par apspriestajiem jautājumiem ir panākts reāls progress, ir vajadzīgas turpmākas politiskas diskusijas, iekams Padomē varēs panākt vajadzīgo vienprātību.